

Львівська обласна державна адміністрація
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

Стан довкілля у Львівській області
(за результатами моніторингових досліджень)
ІНФОРМАЦІЙНО – АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД
II квартал 2015 року

ЗМІСТ

ВСТУП	3
1. СТАН АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ	4
2. СТАН ПОВЕРХНЕВИХ ВОД	10
3. РАДІАЦІЙНИЙ СТАН	20
4. ВІДХОДИ	20
5. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОБ'ЄКТИ КРИЗОВОГО МОНІТОРИНГУ	25

ВСТУП

У даному інформаційно – аналітичному огляді наводиться узагальнена інформація щодо забруднення атмосферного повітря Львівської області, стану поверхневих вод, радіаційного стану та наявності відходів на території області у II кварталі 2015 року.

Екологічний моніторинг стану та забруднювачів атмосферного повітря у Львівській області у II кварталі 2015 р. здійснював Львівський регіональний центр з гідрометеорології.

Інформацію про результати досліджень показників стану забруднення атмосферного повітря м. Львова надано КП «Адміністративно – технічне управління» Львівської міської ради.

Аналіз стану поверхневих вод виконано на основі даних спостережень за вмістом гідрохімічних показників, наданих Львівським обласним управлінням водних ресурсів, Головним управлінням Державної санітарно – епідеміологічної служби у Львівській області, Рівненським та Волинським обласними центрами з гідрометеорології.

Результати спостережень щодо стану поверхневих вод у м. Львові надано КП «Адміністративно – технічне управління» Львівської міської ради.

Аналіз радіаційного забруднення повітря здійснювався на основі даних спостережень на 10 пунктах спостереження Львівської області, наданих Львівським обласним центром з гідрометеорології.

Здійснення державного контролю щодо утворення, розміщення відходів, контроль щодо наявності несанкціонованих сміттєзвалищ в області проводить Державна екологічна інспекція у Львівській області.

Інформацію про об'єкти кризового моніторингу довілля надано департаментом з питань цивільного захисту Львівської облдержадміністрації.

1. СТАН АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ

Оцінка стану атмосферного повітря у місті Львові у II кварталі 2015 року здійснювалась шляхом порівняння середніх концентрацій забруднюючих речовин з відповідними середньодобовими граничнодопустимими концентраціями (далі – ГДК) та порівняння максимально разових концентрацій пріоритетних забруднюючих речовин з їх відповідними максимально разовими гранично допустимими концентраціями (далі – ГДКм.р.). Пріоритетними забруднюючими речовинами вважались ті речовини, які вносили найбільший внесок в забруднення атмосферного повітря міст і контролювались на більшості стаціонарних постів спостережень за забрудненням атмосферного повітря.

Перелік пріоритетних забруднюючих речовин наведено у таблиці 1 згідно з ГДК та класом небезпеки, де значення класу небезпеки забруднюючої речовини зменшується відповідно до підвищення її небезпечності.

Таблиця 1

Значення ГДК забруднюючих речовин атмосферного повітря*

Забруднююча речовина	ГДК середньодобова, (мг/м³)	Клас небезпеки
Пил (завислі речовини)	0,15	3
Діоксид сірки	0,05	3
Оксид вуглецю	3,0	4
Діоксид азоту	0,04	2
Оксид азоту	0,06	3
Формальдегід	0,003	2

У II кварталі 2015 року систематичні спостереження за вмістом шкідливих речовин в атмосферному повітрі міста проводилися лабораторією спостереження за забрудненням атмосферного повітря (СЗА) Львівського регіонального центру з гідрометеорології на чотирьох стаціонарних постах (ПСЗ) з періодичністю відбору чотири рази на добу шість днів на тиждень. Відбір і аналіз проб атмосферного повітря на вміст забруднюючих речовин проводиться згідно РД 52.04.186-89.

Визначалося 8 забруднюючих домішок, з них основні – пил (завислі речовини), діоксид сірки, оксид вуглецю та діоксид азоту. До специфічних домішок належать: розчинні сульфати, оксид азоту, фтористий водень та формальдегід. Аналіз проб по всіх цих речовинах проводиться лабораторією СЗА. Також проводяться визначення рН опадів.

* *Предельно допустимые концентрации (ПДК) и ориентировочно безопасные уровни воздействия (ОБУВ) загрязняющих веществ в атмосферном воздухе населенных мест” утверждены приказами Министерства здравоохранения Украины от 09.07.1997 года № 201 и № 8 от 10.01.1997 года.*

Крім цього відбираються проби на визначення в повітрі вмісту бензапірену та важких металів. Аналіз цих проб проводиться централізовано по Україні спеціалізованими лабораторіями: на бензапірен - лабораторією Донецького ЦГМ, на важкі метали - лабораторією ЦГО м. Київ.

Стаціонарні пости спостереження у м. Львові розташовані:

1. Пост 0401 – вул. Юнаківа;
2. Пост 0303 – вул. Городоцька, 211;
3. Пост 0704 – вул. Соборна, 11;
4. Пост 0808 – вул. Зелена, 301;

Періодичність та об'єкти спостереження на цих точках подані у таблиці 2.

Таблиця 2

**Періодичність та об'єкти спостереження стану атмосферного повітря
у м. Львові**

Код точки спостереження	Періодичність спостереження	Об'єкти спостереження
Код 0401	2 рази на добу 4 рази на добу	пил, CO SO ₂ , NO ₂ , HF, формальдегід
Код 0303	2 рази на добу 4 рази на добу	пил, CO SO ₂ , NO ₂ , NO, HF, формальдегід
Код 0704	2 рази на добу 4 рази на добу	пил, CO SO ₂ , NO ₂ , HF, формальдегід
Код 0808	2 рази на добу 4 рази на добу	пил, CO SO ₂ , NO ₂ , HF, формальдегід

У квітні 2015 р. спостерігався підвищений вміст оксиду вуглецю, максимально разові концентрації яких перевищували ГДК – 3,5 %. По інших речовинах перевищень максимально разових ГДК не зафіксовано.

Порівняно із квітнем 2014 року спостерігається зниження середньомісячного вмісту діоксиду сірки, оксиду азоту та діоксиду азоту. Не спостерігається змін по пилу, оксиду вуглецю, фтористому водню та формальдегіду.

Спостерігається зниження максимально разового вмісту діоксиду сірки, оксиду вуглецю, оксиду азоту. Збільшення спостерігається по діоксиду азоту, фтористого водню та формальдегіду. Не спостерігається змін по пилу.

У травні 2015 р. не спостерігалось перевищення максимально - разових ГДК.

Порівняно із травнем 2014 року спостерігається зниження середньомісячного вмісту пилу, оксиду вуглецю, діоксиду азоту та оксиду азоту. Збільшення спостерігається по діоксиду сірки. Не спостерігається змін по фтористому водню та формальдегіду.

Спостерігається зниження максимально разового вмісту пилю, діоксиду сірки, оксиду вуглецю, оксиду азоту та формальдегіду. Збільшення спостерігається по діоксиду азоту. Не спостерігається змін по фтористому водню.

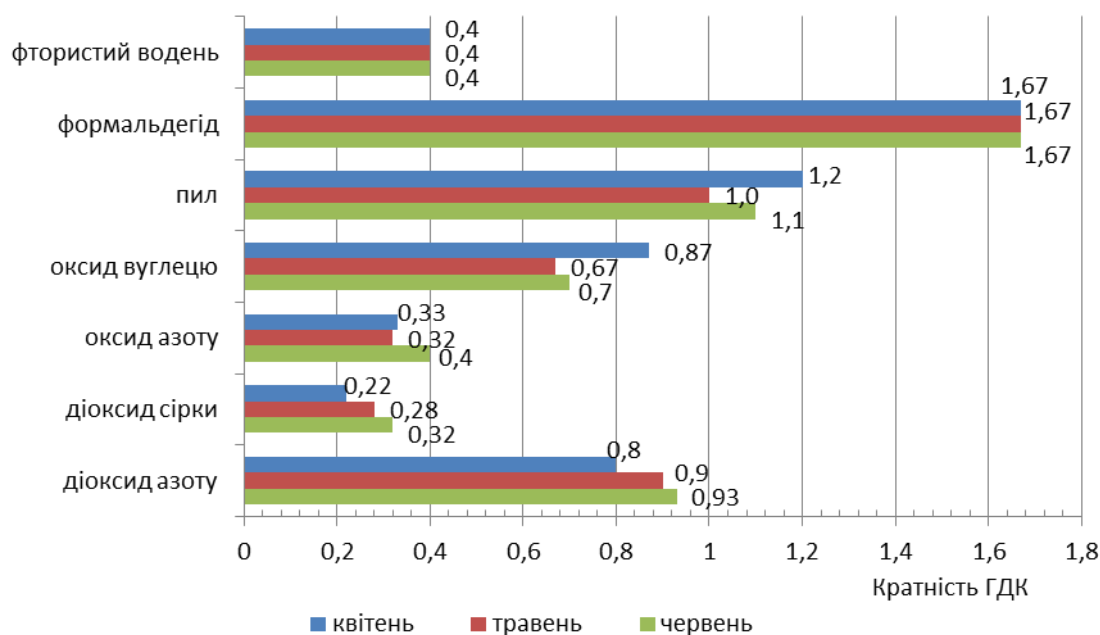
У червні 2015 р. спостерігався підвищений вміст оксиду вуглецю, максимально разові концентрації яких перевищували ГДК – 0,6 %. Перевищень максимально разових концентрацій інших забруднюючих речовин не зафіксовано.

У порівнянні із червнем 2014 року спостерігається зменшення середньомісячних концентрацій пилю та оксиду вуглецю; збільшення по - діоксиду сірки, діоксиду азоту, оксиду азоту, фтористого водню та формальдегіду.

Спостерігається зменшення максимально разового вмісту пилю, оксиду вуглецю та оксиду азоту; збільшення спостерігається по діоксиду сірки, діоксиду азоту та формальдегіду. Не спостерігається змін по фтористому водню.

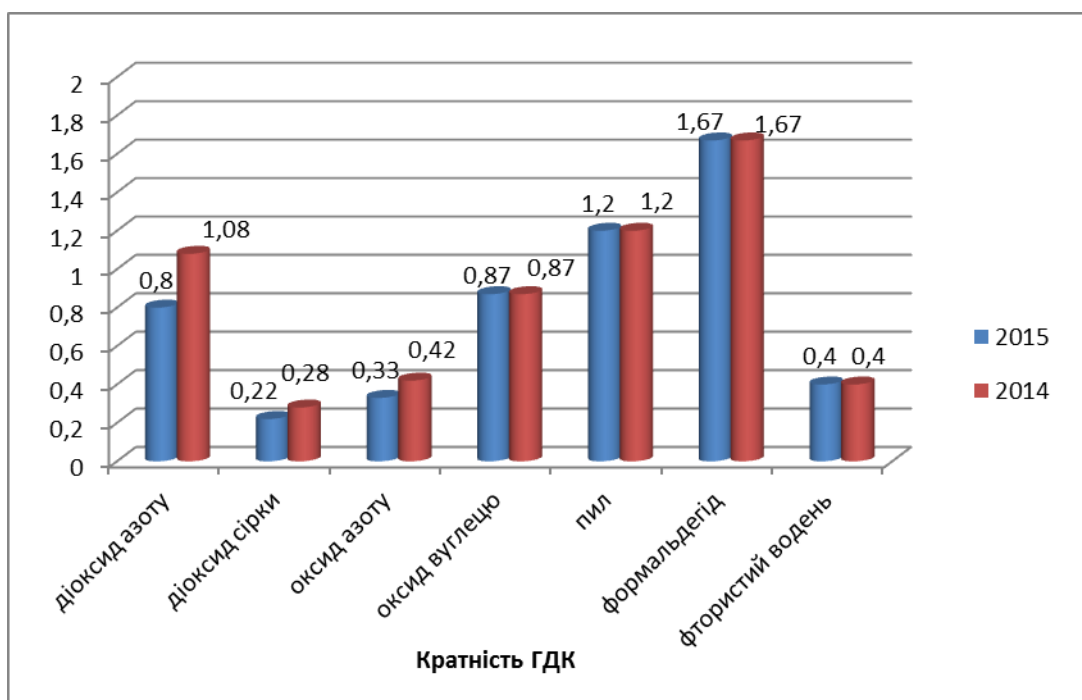
Рис. 1

Середньомісячні концентрації ЗР в атмосферному повітрі м. Львова

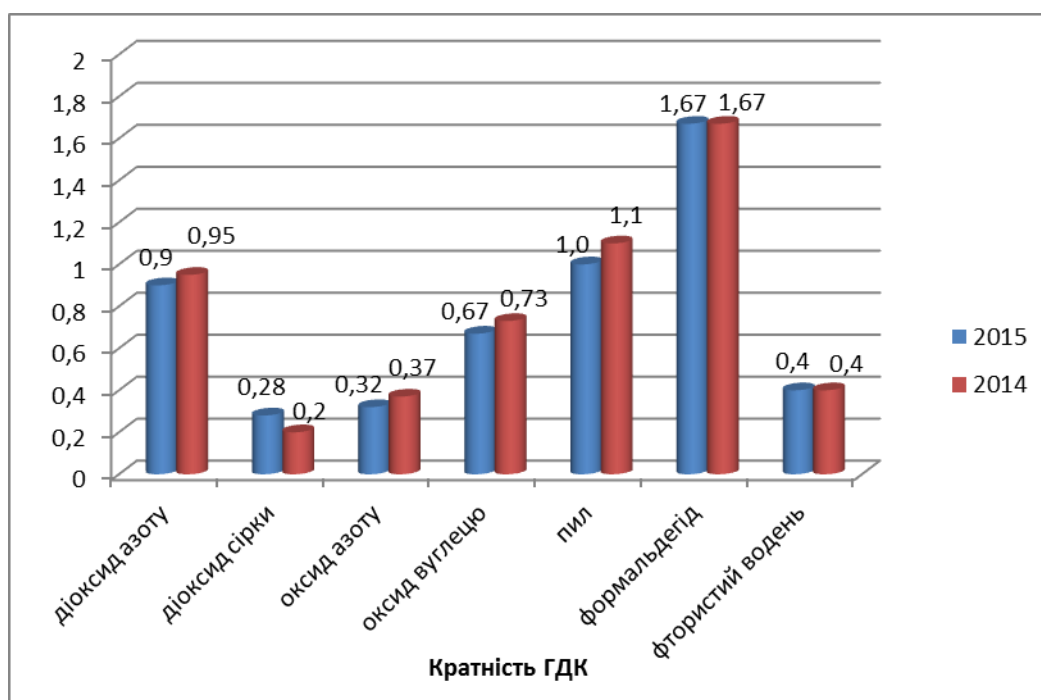

Порівнявши середньомісячні концентрації забруднюючих речовин в атмосферному повітрі м. Львова кожного місяця II кварталу 2015 року із II кварталом 2014 року спостерігаємо (рис. 2 - 4) таку картину:

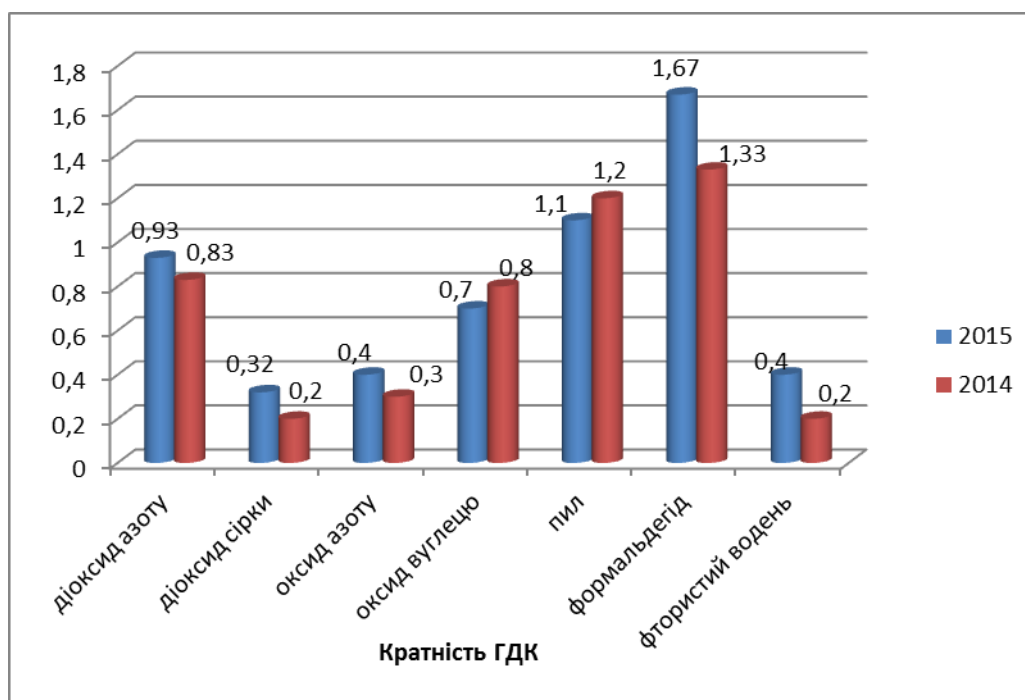
Середньомісячні концентрації ЗР у квітні 2015 та 2014 роках

Середньомісячні концентрації ЗР у травні 2015 та 2014 роках

Середньомісячні концентрації ЗР у червні 2015 та 2014 роках

Основними джерелами наявності в повітрі міста Львова забруднюючих речовин є:

пилу – автотранспорт, деревообробна промисловість і промисловість будматеріалів;

діоксиду сірки – промислові підприємства;

оксиду вуглецю – автотранспорт, підприємства теплоенергетики;

діоксиду азоту – підприємства теплоенергетики;

формальдегіду – автотранспорт, фанерна промисловість.

Лабораторія КП «Адміністративно – технічне управління» Львівської міської ради проводила заміри щодо якості атмосферного повітря на території м.Львова по таких показниках як вуглецю оксид, азоту оксид, азоту діоксид, ангідрид сірчистий. Протягом II кварталу 2015 р. проведено 25 контрольних замірів на 25 перехрестях м. Львова. Спостерігається перевищення забруднення ГДК по оксиду вуглецю та діоксиду азоту.

Таблиця 3

Показники стану забруднення атмосферного повітря перехресть м. Львова

№ п/п	Назва точки спостереження	Адреса точки спостереження	К-сть відіб ра- них проб	Досліджувані показники (мг/дм ³)			
				Вуглецю оксид	Азоту оксид	Азоту діоксид	Ангідрид сірчистий
Гранично - допустима концентрація (мг/дм ³)				5.0	0.4	0.2	0.5

II квартал 2015 р.							
1	Перехрестя пр.Свободи – вул.Торгова	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№15 по вул.Торгова.		6.87	0.229	0.232	0.079
2	Перехрестя пр.Чорновола – вул.Городоцька	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№2 по вул.Городоцька.		7.40	0.254	0.282	0.073
3	Перехрестя пр.Свободи - вул.Дорошенка	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№11 по пр.Свободи.		7.23	0.271	0.299	0.078
4	Перехрестя пр.Свободи – вул.П.Беринди	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№10 по пр.Свободи.		6.73	0.212	0.217	0.062
5	Перехрестя пр.Свободи - пл.Міцкевича	Біля пішохідного переходу, навпроти буд.№11 по пл.Міцкевича.		6.71	0.215	0.226	0.068
6	Перехрестя вул.Личаківська-вул.Винниченка-пл.Митна	Зі сторони буд.№8 по вул.Винниченка.		7.85	0.252	0.278	0.096
7	Перехрестя вул.І.Франка-пл.Соборна-вул.Винниченка	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№5 по пл.Соборній.		9.71	0.292	0.333	0.119
8	Перехрестя вул.І.Франка-вул.К.Левицького-вул.Кн.Романа	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№2 по вул.Левицького.		8.48	0.285	0.291	0.097
9	Перехрестя вул.І.Франка-вул.Зелена	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№2 по вул.Зелена.		6.05	0.201	0.212	0.063
10	Перехрестя вул.І.Франка-вул.Ш.Руставелі-вул.Стрийська	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№79 по вул.І.Франка.		6.78	0.208	0.230	0.076
11	Перехрестя вул.Городоцька-вул.Наливайка	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№18а по вул.Наливайка.		9.35	0.312	0.321	0.107
12	Перехрестя вул.Городоцька-вул.Шевченка	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№53 по вул.Городоцька.		8.94	0.299	0.336	0.091
13	Перехрестя вул.Листопадового Чину-вул.Університетська	Зі сторони буд.№5 по вул.Листопадового Чину.		5.12	0.179	0.188	0.047
14	Перехрестя вул.Січових Стрільців-вул. Гнатюка	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№2 по вул.Січових Стрільців.		6.06	0.200	0.204	0.059
15	Перехрестя пр.Чорновола-вул.Під Дубом	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№2 по вул.Під Дубом.		8.48	0.301	0.348	0.098
16	Перехрестя вул.Личаківська-вул.Пасічна	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№3 по вул.Пасічна.		6.88	0.221	0.246	0.079

17	Перехрестя вул.Личаківська- вул.Тракт Глинянський	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд. №189 по вул.Личаківська.		6.52	0.186	0.229	0.072
18	Перехрестя вул.Антоновича- вул.С.Бандери- вул.Русових	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№71 по вул.Антоновича.		8.91	0.195	0.251	0.128
19	Перехрестя вул.Коперника- вул.Сахарова- вул.Н.Левицького	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№2 по вул.Сахарова.		6.92	0.252	0.266	0.081
20	Перехрестя вул.Стрийська- вул.Сахарова	Біля пішохідного переходу, зі сторони входу в Стрийський парк.		8.04	0.213	0.302	0.112
21	Перехрестя вул.Зелена – вул.Вашингтона	Зі сторони буд. № 166 по вул.Зелена.		8.33	0.245	0.252	0.084
22	Перехрестя вул.Стрийська – вул.Наукова– вул.Хуторівка	Біля пішохідного переходу,зі сторони буд.№47 по вул.Стрийська.		8.33	0.245	0.252	0.084
23	Перехрестя вул.Виговського - вул.Кульпарківська	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№115 по вул.Кульпарківська.		6.98	0.234	0.241	0.103
24	Перехрестя вул.Городоцька - вул.Ряшівська	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№1 по вул.Ряшівська		4.97	0.160	0.187	0.093
25	Перехрестя вул.Шевченка - вул.Левандівська	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№91 по вул.Шевченка.		9.16	0.288	0.309	0.123

2.СТАН ПОВЕРХНЕВИХ ВОД

Оцінка якості поверхневих вод здійснювалася на основі аналізу інформації стосовно величин гідрохімічних показників у порівнянні з відповідними значеннями їх гранично – допустимих концентрацій (ГДК) та фоновими показниками.

Гідрохімічні та гідрофізичні показники були поділені на такі групи відповідно до їх типу та/або кількісних характеристик:

1 група - компоненти сольового складу: (сума іонів, гідрокарбонати, хлориди, сульфати, іони магнію, кальцію, натрію)

2 група - показники трофо-сапробіологічного стану: завислі речовини, розчинений кисень, рН, розчинені органічні речовини (за показниками БСК₅ та ХСК), сполуки головних біогенних елементів (азот амонійний, азот нітратний, азот нітритний, фосфати);

3 група – специфічні речовини: нафтопродукти, СПАР, феноли; важкі метали (залізо загальне, цинк, хром загальний, свинець, нікель, кадмій).

Гранично допустимі величини (ГДК) гіdroхімічних показників

Гіdroхімічний показник	ГДК	
	Для водних об'єктів рибогосподарського призначення (ГДК _{РГ})*	Для водних об'єктів господарсько-побутового використання (ГДК _{ГП})**
Розчинений кисень, мгО/дм ³	-----	>4,0
Показник рН, од. рН	6,5 – 8,5	6,5 – 8,5
БСК ₅ , мгО ₂ /дм ³	-----	3,0
ХСК, мгО/дм ³	-----	30,0
Сума іонів, мг/дм ³	1000	-----
Хлориди, мг/дм ³	300	350
Сульфати, мг/дм ³	100	500
Іони магнію, мг/дм ³	40	-----
Іони кальцію, мг/дм ³	180	-----
Іони натрію, мг/дм ³	120	200
Азот амонійний, мг/дм ³	0,39	2,0
Азот нітратний, мг/дм ³	9,0	10,0
Азот нітритний, мг/дм ³	0,02	1,0
Фосфати, мг/дм ³	0,17	3,5
Цинк, мг/дм ³	0,01	1,0
Марганець, мг/дм ³	0,01	0,1
Хром (VI), мг/дм ³	0,001	0,05
Свинець, мг/дм ³	0,1	0,03
Нікель, мг/дм ³	0,01	0,1
Кадмій, мг/дм ³	0,005	0,001
Залізо загальне, мг/дм ³	0,1	0,3
Нафтопродукти, мг/дм ³	0,05	0,3
СПАР, мг/дм ³	0,028	-----
Феноли, мг/дм ³	0,001	0,001

Інформацію про стан забруднення поверхневих вод у II кварталі 2015 р. надали Львівське обласне управління водних ресурсів, Головне управління Державної санітарно – епідеміологічної служби у Львівській області, Рівненський та Волинський обласні центри з гідрометеорології.

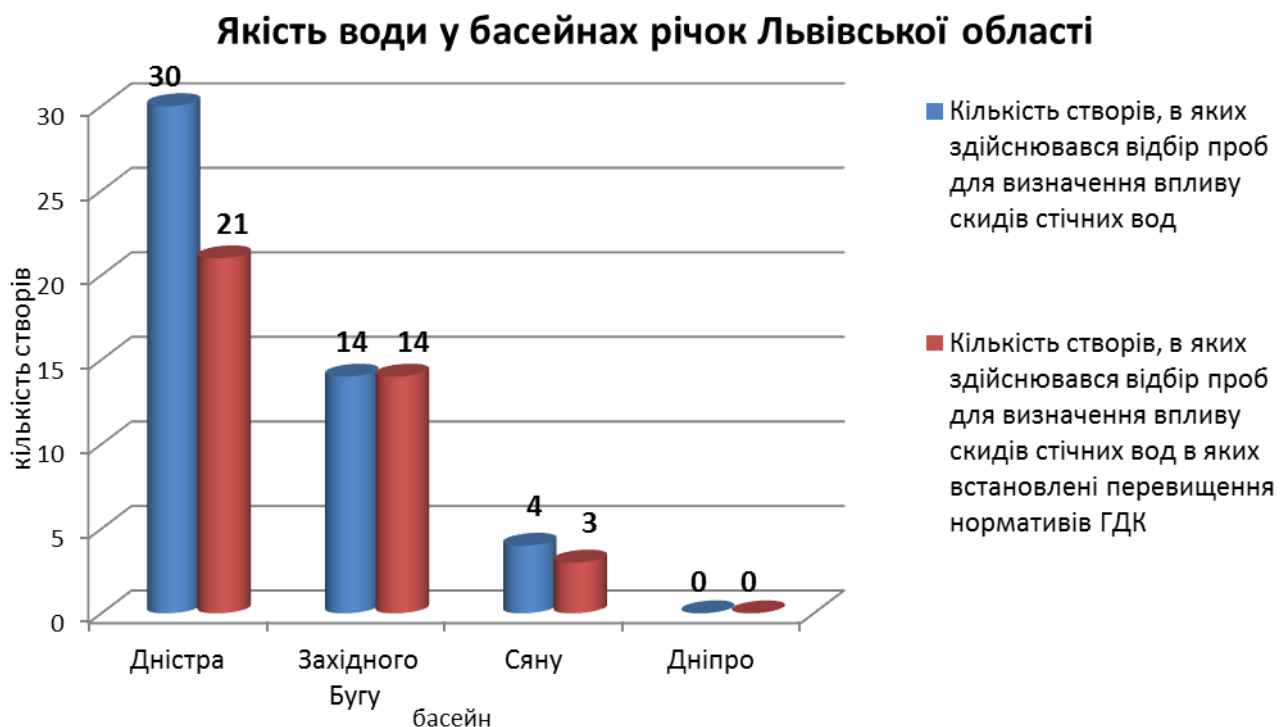
Протягом II кварталу 2015 р. в басейні р. Дністер відбір проб для визначення впливу скидів стічних вод здійснювався на 30 створах (на 21 із них встановлено перевищення нормативів ГДК); у басейні р. Західний Буг виявлено перевищення нормативів ГДК на 14 із 14 досліджуваних створів; у

* Обобщенный перечень предельно допустимых концентраций (ПДК) и ориентировочно безопасных уровней (ОБУВ) вредных веществ для воды рыбохозяйственных водоемов. Москва, 1990 г.

** Санитарные правила и нормы охраны поверхностных вод от загрязнения СанПиН № 4630–88. Министерство здравоохранения СССР, Москва, 1988 г.

басейні р. Сян – із 4 створів на 3 виявлені перевищення ГДК (рис.5). У басейні р. Дніпро проби не відбирались.

Рис. 5

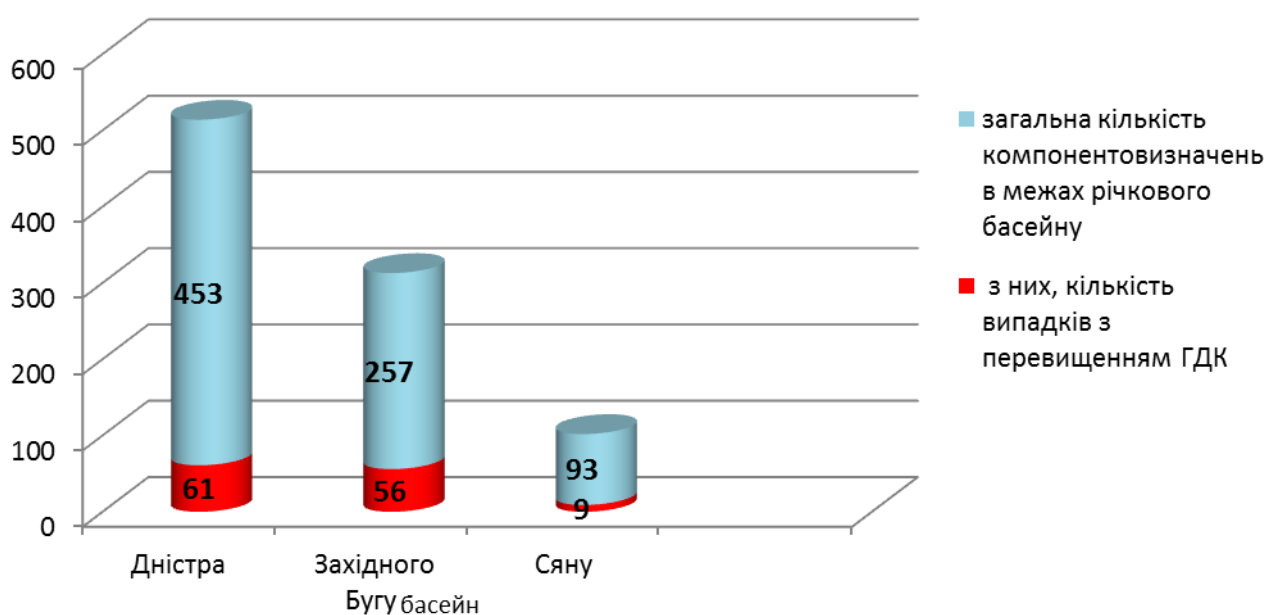

У басейні р. Дністер із 453 компонентовизначень у 61 випадку виявлені перевищення ГДК окремих забруднюючих речовин (рис.6).

У басейні р. Західний Буг із 257 компонентовизначень у 56 випадках виявлені перевищення ГДК (рис.6).

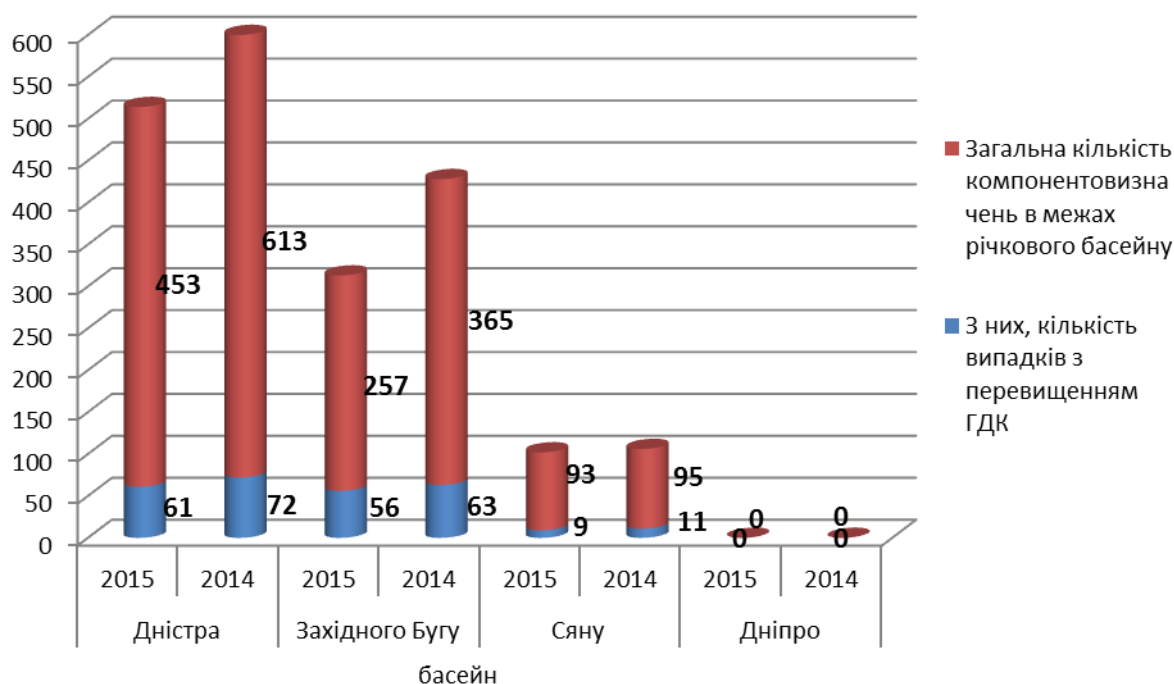
У басейні р. Сяну із 93 компонентовизначень у 9 випадках виявлені перевищення ГДК (рис. 6).

Рис.6

Порівнюючи II квартал 2015 та 2014 років спостерігаємо таку картину:

Рис. 7

У II кв. 2015 р. у порівнянні з аналогічним періодом 2014 р. зменшилась кількість досліджуваних створів суб'єктами ЛОСМПД загалом на 22,6 %, відповідно і скоротилась кількість випадків з перевищенням ГДК на 13,7 %.

Моніторинг водних ресурсів у м. Львові.

Спостереження за станом поверхневих вод у м. Львові здійснює КП «Адміністративно – технічне управління» Львівської міської ради.

Протягом II кварталу 2015 року були відібрані проби з озер, ставків, потічків та річок. Всього досліджено 35 точок і відібрано 35 проб поверхневої води.

Найбільшу кількість перевищень зафіксовано по таких забруднюючих речовинах: завислі речовини (на 29 точках спостереження), фосфати (на 17), азот амонійний та аміак (за азотом) на 12 точках спостереження, залізо загальне (на 10).

За результатами хімічних аналізів, проведених протягом II кварталу 2015 року, виявлено перевищення гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин від 5 до 6 показників у 3 водоймах.

Згідно з моніторингових досліджень, проведених у II кв. 2015 р., найбільш забрудненими водними об'єктами є став (парк «Піскові озера», вул.Чупринки,136), потік «Лисиницький» (Личаківський р-н, вул. Тракт - Глинянський,150), річка «Марунька» (Личаківський р-н, за ПрАТ Компанія «Ензим» (500м від дороги Львів - Винники).

У воді більшості з цих водних об'єктів зафіксовані перевищення гранично допустимих концентрацій заліза загального, азоту амонійного, фосфатів, завислих речовин, БСК₅, ХСК.

Натомість, найменше (по одному) перевищень гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин виявлено у 12 водоймах, зокрема: став на вул.Панча,8 (Шевченківський р-н), став на вул. Вахнянини, 29 (Палац творчості дітей та юнацтва Галичини), став на вул. В.Великого, 4 (Франківський р-н), став на вул. Стрийська-вул.Наукова (Франківський р-н), став на вул. Маруньки,19 (РЛП «Знесіння», Личаківський р-н), озеро на вул. Чернеча Гора, 1 (парк «Шевченківський») та ін.

Якість води у потічку «Клепарівський» на вул.Винниця,2 (Шевченківський р-н) – найкраща (не зафіксовано перевищень ГДК забруднюючих речовин).

Загалом у водоймах Львова визначали наявність та вміст таких забруднюючих речовин: заліза, азоту амонійного, нітратів, нітритів, фосфатів, хлоридів, сульфатів, завислих речовин, жирів, синтетичних поверхнево-активних речовин (СПАР), легкоокислюваної органіки (БСК-5), а також нафтопродуктів.

Таблиця 5.

Показники забруднення поверхневих вод у м. Львові за II кв. 2015 р.

№ з/п	Дата відбору	Назва водотоку (водойми)	Найменування пункту	Розташування місця відбору проби (адреса)	Показник																		
					водневий показник рН	прозорість (см)	запах (бал)	Кольоровість	залізо загальне	Азот амонійний та аміак (за азотом)	нітрати	нітри	фосфати	Лужність	Хлориди	Сульфати	завислі речовини	сухий залишок	жири	СПАР	ХСК	БСК-5	Нафтопродукти
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
ГДК комунально-побутового і господарсько-питного водокористування (мг/дм³)					6.0-9.0				0.3	2.0	45.0	3.3	3.5	-	350.0	500.0	15.0	900.0	1.0	0.5	80.0	15.0	0.3
1	01.04.15.	Став	Шевченківський р-н	вул.Замарстинівська,270	8.33	12.5	2	жовтуватий	0.21	6.2	10.8	0.08	3.844	579.5	124.07	64.0	88.0	507.0	0.0	0.328	80.0	19.2	0.0
2	01.04.15.	Став	Шевченківський р-н	вул.Панча,8	8.13	16.5	1	жовтуватий	0.22	2.4	3.1	0.02	0.0	549.0	141.8	48.0	10.5	513.0	0.0	0.216	52.0	11.2	0.0
3	06.04.15.	Потік “Вулецький”	Франківський р-н	вул.Бойківська	7.68	11.0	2	сірувато-жовтуватий	0.44	1.66	4.6	0.085	0.0	488.0	99.26	54.0	37.0	496.0	0.0	0.296	60.0	25.6	0.0
4	06.04.15.	Став	Парк “Піскові озера”	вул.Гординських,22	7.9	14.0	1	сірий	0.19	2.6	6.7	0.07	3.221	549.0	134.71	52.0	40.0	492.0	0.0	0.184	88.0	26.0	0.0

5	06.04.15.	Став	Парк "Піско- ві озера"	вул.Чупринки,136	7.48	9.5	1	жовтуватий	0.62	2.3	7.2	0.075	5.456	561.2	127.62	59.0	43.5	582.0	0.0	0.352	92.0	28.0	0.0
6	16.04.15.	Став	Залізничний р-н	вул.Повітряна,2 (поруч парку "Левандівський")	8.03	16.2	0	б/б	0.13	0.2	10.6	0.08	2.976	488.0	85.08	51.0	33.0	712.0	0.0	0.208	28.0	8.8	0.0
7	16.04.15.	Потік "Білогор- ський"	Залізничний р-н	вул.Широка (в'їзд в с.Білогорща)	7.97	8.5	2	жовтуватий	0.12	0.34	11.9	0.15	6.2	671.0	141.8	47.0	45.5	803.0	0.0	0.248	44.0	10.4	0.0
8	21.04.15.	Став	Франківсь-кий р-н	вул.В.Великого,4	7.27	14.2	1	б/б	0.065	0.14	15.4	0.06	3.72	518.5	70.9	44.0	4.0	611.0	0.0	0.136	40.0	11.2	0.0
9	21.04.15.	Став	Франківсь-кий р-н	вул.Кульпарків- ська,139	7.89	13.5	1	сірий	0.085	0.24	25.0	0.18	4.96	549.0	159.52	53.0	67.5	755.0	0.0	0.304	32.0	9.6	0.0
10	22.04.15.	Став	Франківсь-кий р-н	вул.Стрийська- вул.Наукова	7.43	13.0	1	б/б	0.21	0.68	9.3	0.085	2.976	658.8	92.17	49.0	34.5	602.0	0.0	0.192	40.0	10.4	0.0
11	22.04.15.	Річка "Зубра"	с.Зубра	місток (300 м від КНС)	8.11	6.4	2	сірий	0.29	1.28	14.7	0.105	3.224	585.6	120.53	55.0	49.0	716.0	0.0	0.224	68.0	19.2	0.0
12	28.04.15.	Став	Шевченків- ський р-н	вул.Панаса, сот- ника,5	8.94	12.5	1	сіруватий	0.24	0.12	1.8	0.01	2.108	335.5	124.7	58.0	25.5	390.0	0.0	0.168	48.0	10.4	0.0
13	28.04.15.	Озеро	Шевченківсь- кий р-н	вул.Винниця,74	7.78	10.5	1	сірий	0.46	0.98	10.2	0.195	5.456	488.0	148.89	72.0	280.5	789.0	0.0	0.32	40.0	11.2	0.0
14	29.04.15.	Потік "То- лосківсь- кий"	Шевченківсь- кий р-н	вул.Замарстинів- ська,270	7.68	12.0	2	сіруватий	0.29	16.5	7.8	0.845	5.456	671.0	148.89	74.0	44.4	709.0	0.0	0.248	60.0	22.4	0.0

15	29.04.15.	Потік “Клепарів- ський”	Шевченківсь- кий р-н	вул.Винниця,2	8.04	13.5	3	сіруватий	0.18	0.34	4.4	0.025	0.0	488.0	124.07	56.0	15.0	554.0	0.0	0.208	48.0	11.2	0.0
16	29.04.15.	Став	смт.Брюхо- вичі	вул.Курортна,15	8.09	14.5	2	жовтуватий	0.25	7.9	5.1	0.305	3.72	610.0	74.44	63.0	16.5	388.0	0.0	0.864	32.0	9.6	0.0
17	06.05.15.	Річка “Марунь- ка”	Личаківський р-н	за ПрАТ Компанія “Ензим” (500м від дороги Львів- Винники)	8.25	11.5	1	сіруватий	0.63	7.4	32.3	0.74	4.96	610.0	88.62	55.0	27.0	689.0	0.0	0.576	28.0	8.8	0.0
18	12.05.15.	Озеро	Парк “Шев- ченківський гай”	вул.Чернеча Го-ра,1	8.03	14.5	1	Сіруватий	0.37	0.41	3.8	0.045	2.108	488.0	74.44	49.0	13.5	430.0	0.0	0.184	16.0	4.16	0.0
19	12.05.15.	Став	Палац твор- чості дітей та юнацтва Галичини	вул.Вахнянина,29	7.92	12.0	1	сірий	0.3	0.25	3.9	0.015	2.48	732.0	70.9	52.0	80.0	538.0	0.0	0.288	20.0	5.6	0.0
20	13.05.15.	Став	Сихівський р-н	вул.Хуторівка,35 (верхня водойма)	8.52	13.5	1	сірий	0.15	0.18	1.2	0.015	3.72	396.5	120.53	43.0	116.5	430.0	0.0	0.144	52.0	12.0	0.0
21	13.05.15.	Став	Сихівський р-н	вул.Хуторівка,35	8.28	12.5	1	жовтуватий	0.15	0.26	5.5	0.02	4.092	488.0	88.62	40.0	23.0	582.0	0.0	0.181	40.0	10.4	0.0
22	13.05.15.	Став	Стрийський парк	вул.Стрийська,15	8.12	9.0	1	жовтий	0.11	0.28	1.4	0.035	3.72	518.5	120.53	47.0	48.5	673.0	0.0	0.256	60.0	20.8	0.0

23	14.05.15.	Став	Сихівський р-н	вул.Тернопільська,1а	8.18	12.5	1	жовтий	0.26	0.54	10.2	0.015	4.216	366.0	77.99	45.0	32.5	395.0	0.0	0.148	48.0	11.2	0.0
24	20.05.15.	Потік “Медово-Печерський”	Урочище Медової Печери, личаківський р-н	200 м від буд.№71 по вул.Медової Печери	8.1	17.0	0	6/6	0.17	0.3	1.6	0.01	3.348	475.8	106.35	44.0	17.0	320.0	0.0	0.192	20.0	10.4	0.0
25	20.05.15.	Став	Личаківський р-н	вул.Богданівська/вул.Пластова, (середня водойма)	7.53	15.5	0	6/6	0.13	0.3	1.7	0.0	1.736	488.0	88.62	47.0	33.5	364.0	0.0	0.176	40.0	11.2	0.0
26	20.05.15.	Потік “Кривчицький”	Личаківський р-н	вул.Старознесенка,200	7.97	12.5	1	сіруватий	0.16	8.7	38.0	1.775	9.176	640.5	113.44	62.0	51.5	836.0	0.0	0.248	48.0	12.0	0.0
27	21.05.15.	Потік Лисиницький”	Личаківський р-н	вул.Тракт-Глинянський,150	7.83	2.0	3	Темно-сірий	0.42	16.2	9.3	0.008	7.936	610.0	106.35	56.0	169.6	682.0	0.0	0.512	40.0	10.4	0.0
28	21.05.15.	Став	парк “Снопківський”	вул.Кримська (верхня водойма)	7.96	14.5	1	жовтуватий	0.1	0.34	25.6	0.16	0.0	518.5	124.07	52.0	24.0	688.0	0.0	0.304	20.0	5.6	0.0
29	21.05.15.	Став	парк “Снопківський”	вул.Кримська (нижня водойма)	7.68	14.0	1	жовтуватий	0.16	0.66	8.8	0.135	1.736	549.0	113.44	45.0	18.0	670.0	0.0	0.248	32.0	9.6	0.0
30	26.05.15.	Потік “Скнилівок”	с.Скнилів	50м від бетонної огорожі аеропорту	8.37	11.5	1	сіруватий	0.71	2.9	6.7	0.21	3.224	488.0	99.26	44.0	22.0	389.0	0.0	0.184	76.0	22.4	0.0
31	26.05.15.	Потік “Водяний”	Залізничний р-н	вул.Авіаційна,7	7.73	13.5	1	сіруватий	0.96	4.9	4.3	0.22	3.72	427.0	113.44	38.0	7.0	331.0	0.0	0.216	48.0	10.4	0.0

32	28.05.15.	Річка “Стара”	Шевченків- ський р-н	2 км від об’їзної дороги Рясна- Руська	7.88	15.5	0	жовтий	0.21	4.5	17.3	0.25	1.736	488.0	88.62	49.0	24.5	963.0	0.0	0.208	72.0	20.8	0.0
33	22.06.15.	Став	Лісопарк ”Горіховий гай”	вул.В.Великого, 16	7.63	11.5	2	б/б	0.34	0.16	1.5	0.005	2.48	152.5	134.71	43.0	25.0	156.0	0.0	0.196	20.0	5.6	0.0
34	22.06.15.	Став	РЛП “Знесі- ння”, Лича- ківський р-н	вул.Маруньки,19	7.34	12.5	1	жовтуватий	0.52	0.34	1.8	0.02	2.108	524.6	81.54	47.0	13.5	601.0	0.0	0.28	20.0	6.4	0.0
35	22.06.15.	Став	РЛП “Знесі- ння”, Лича- ківський р-н	вул.Митр.Липків- ського - вул.Зак- линських	6.98	10.5	1	сірий	0.13	0.25	9.6	0.645	4.588	475.8	109.89	51.0	216.0	803.0	0.0	0.288	40.0	12.4	0.0

3.РАДІАЦІЙНИЙ ФОН

Радіоактивне забруднення атмосферного повітря у II кварталі 2015 року проводилося по таких пунктах спостереження як ВАС Львів, м. Броди, АМСЦ Дрогобич, м. Кам'янка-Бузька, м. Мостиськ, м. Рава-Руська, м. Славськ, м.Стрий, м. Турка, м. Яворів.

На всіх досліджуваних пунктах середньомісячне значення гамма-фону за поточний квартал не перевищує рівень природного фону Львівської області.

4.ВІДХОДИ

Не менш гострою, ніж у попередні роки, залишається проблема екологічно безпечного збирання, видалення твердих побутових відходів (далі – ТПВ). Для вирішення проблем поводження з побутовими відходами в області діє Програма поводження з твердими побутовими відходами на період 2007-2015 роки.

За даними районних державних адміністрацій, в області нараховується 458 сміттєзвалищ. Загальна площа земель, зайнята під сміттєзвалищами перевищує 460 га.

Переважає більшість сміттєзвалищ працює в режимі перевантаження, тобто з порушенням проектних показників щодо обсягів накопичення відходів.

Через відсутність необхідних споруд та механізмів технологія захоронення здійснюється з порушенням нормативних вимог, що в свою чергу призводить до забруднення навколишнього природного середовища. Більшість сміттєзвалищ влаштовані без проектів на їх будівництво та позитивних висновків санітарно-епідеміологічної експертизи та висновків державної екологічної експертизи.

Наявні сміттєзвалища не виконують функцію природоохоронних споруд з екологічно безпечного захоронення побутових відходів, тому жодне сміттєзвалище не можна повноцінно назвати «полігоном».

На багатьох сміттєзвалищах відсутні системи захисту ґрунтових вод, вилучення та знешкодження фільтрату, наявні прояви спалювання та самозаймання відходів, недостатнє перешарування відходів інертними матеріалами.

На даний час в області відсутні сміттєпереробні та сміттєспалювальні заводи. Це призводить до швидкого заповнення наявних сміттєзвалищ, площа яких постійно зростає.

Окремою, надзвичайно складною екологічною і соціальною проблемою є питання функціонування Львівського міського сміттєзвалища, яке має безпосередній вплив на забруднення поверхневих і підземних вод та атмосферного повітря. Поверхневі води забруднені важкими металами (іонами свинцю, нікелю, марганцю), а води криниць, що розміщені в зоні впливу сміттєзвалища – хромом. Негативному впливу піддаються і ґрунти. Питання

закриття сміттєзвалища встає в один ряд екологічних проблем, вирішення яких є пріоритетним завданням для області.

З метою виконання необхідних заходів щодо екологічно безпечного закриття Львівського полігону ТПВ проведено наради з головою облдержадміністрації та створено робочу комісію щодо проблеми експлуатації полігону ТПВ та стану реалізації комплексного проекту поетапного закриття полігону.

За даними Державної екологічної інспекції у Львівській області, протягом II кварталу 2015 року проведено 8 перевірок дотримання вимог природоохоронного законодавства у сфері поводження з відходами. За порушення, виявлені в ході проведення перевірок до адміністративної відповідальності у вигляді штрафів притягнуто 1 особу на загальну суму 1700 грн., стягнуто штрафів на суму 357 грн. Крім того, на усунення виявлених порушень природоохоронного законодавства суб'єктам господарювання видано 3 приписи.

У II кварталі 2015 року Департаментом екології погоджено 133 паспорти відходів 35 суб'єктам господарювання та зареєстровано 146 декларацій про утворення відходів у 2015 р. та 31 – у 2016 р. Затверджено 4 реєстрові карти об'єктів утворення відходів (ОУВ).

На території Львівської області непридатні для використання хімічні засоби захисту рослин відсутні.

Небезпечні відходи

В області розроблена Обласна програма поводження з небезпечними відходами, затверджена розпорядженням голови Львівської облдержадміністрації від 24.04.2009 №344/0/5-09.

Згідно зі статистичними даними, на території Львівської області налічується понад 219 млн. тонн відходів, з них 36,886 тис. тонн відходів I-III класу небезпеки. На гірничо-хімічних підприємствах Львівщини, які припинили виробничу діяльність, накопичено близько 90 млн. тонн відходів збагачення сірчаної руди, понад 3 млн. т фосфогіпсу, 15 млн. тонн хвостів збагачення калійної солі.

На території Червоноградського вугільного району накопичено понад 85 млн. м³ породних відвалів вугільних шахт, 14 млн. м³ крупних та 12 млн. м³ мілких фракцій хвостів збагачення.

В золошлаковідвалах Добротвірської ТЕС накопичено понад 10 млн. тонн золи від спалювання вугілля.

Вищеперераховані відходи гірничо-хімічних, вуглевидобувних підприємств та Добротвірської ТЕС відносяться до IV класу небезпеки.

Велика кількість відходів нафтопереробки (близько 15 тис м³) знаходиться на території лісового масиву Борщовицького лісництва ДП «Львівський лісгосп».

Пріоритетними завданнями у сфері поводження з небезпечними відходами є забезпечення виконання обласної програми в частині вирішення питання утилізації відходів, накопичених за попередні роки (гірнича порода ДП «Львіввугілля», зола Добротвірської ТЕС, фосфогіпси, імпортовані гудрони та кислі гудрони, відходи видобування та збагачення сірки).

Одним із небезпечних відходів є відпрацьовані джерела енергії: батарейки, акумулятори від телефонів, інших електронних засобів. Департаментом екології та природних ресурсів спільно з Мінприроди України реалізовано впровадження на території Львівської області пілотного проекту «Викидай правильно». Завдяки цьому проекту небайдужі до стану довкілля громадяни Львівщини мають змогу викидати відпрацьовані батарейки у спеціальні безпечні контейнери для збору хімічних джерел струму, які знаходяться в торгових точках компанії МТС. Слід зазначити, що Львівська область є однією з перших, де реалізовується такий проект.

Кислі гудрони ВАТ «Львівський дослідний нафтомаслозавод»

Поблизу Львівського сміттєзвалища в трьох амбарах – накопичувачах ВАТ «Львівський дослідний нафтомаслозавод» зберігається близько 200,0 тис. тонн кислих гудронів, що утворювались протягом 70-80 років минулого століття. Земельна ділянка, відведена під амбари, становить площу 6,8 га. Клас небезпеки відходів – II.

З червня 2004 року по сьогодні відбувається витікання інфільтратів із амбарів кислих гудронів. За розрахунками Державної екологічної інспекції у Львівській області шкода, заподіяна державі внаслідок забруднення поверхневих вод продуктами нафтопереробки, становить 71 974 648,14 грн., земельних ресурсів 18 408,48 гривень.

Рішенням обласної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій від 19 серпня 2013 року (протокол №23) ситуацію, яка склалася зі зберіганням кислих гудронів ВАТ «Львівський дослідний нафтомаслозавод» на території Грибовицької сільської ради Жовківського району, визнано такою, що потребує реагування та вжиття невідкладних і вичерпних заходів, з метою недопущення її переростання в надзвичайну ситуацію техногенного характеру.

Питання реалізації природоохоронних заходів щодо припинення негативного впливу кислих гудронів на довкілля є невідкладним, оскільки витоки токсичного фільтрату з амбарів (споруди для захоронення промислових відходів) гудронів в будь-який час можуть потрапити у джерела питної води, що може призвести до екологічної катастрофи та становить загрозу для життя та здоров'я людей.

ВАТ «Львівський дослідний нафтомаслозавод» не вживає жодних заходів щодо забезпечення екологічно безпечного зберігання кислих гудронів та їх утилізації чи видалення.

Слід зазначити, що 13 травня 2014 р. першим заступником голови Львівської облдержадміністрації за участі керівництва Департаменту екології та інших керівників владних структур області проведено нараду щодо

вирішення питань із закриття Львівського полігону твердих побутових відходів у с. Грибовичі, за результатами якої створено робочу групу з метою розробки плану-графіку подальших дій та формування переліку інвестиційних пропозицій.

3 червня 2014 р. на робочій нараді в першого заступника голови Львівської облдержадміністрації було розглянуто питання фінансування проекту з рекультивації полігону твердих побутових відходів у с. Грибовичах Жовківського району.

Як відомо, комплексний проект з рекультивації полігону в с. Грибовичі Жовківського району погоджений у Міністерстві регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. Відповідний Проект розпорядження Кабінету Міністрів України також надіслано для погодження й в інші центральні органи влади, зокрема Міністерство економічного розвитку і торгівлі, Міністерство екології та природних ресурсів та Міністерство фінансів України. За інформацією департаменту житлово – комунального господарства облдержадміністрації, Міністерство фінансів України повідомило, що не передбачено з держбюджету фінансування даного проекту, та рекомендувало залучити місцеві кошти щодо фінансування проекту рекультивації Грибовицького сміттєзвалища.

Основною метою даного Проекту є комплекс проектних рішень, які забезпечать рекультивацію, виведення даного об'єкту з експлуатації та повернення території до нового господарського використання та недопущення техногенно – екологічних негативних наслідків в даному регіоні.

Місця зберігання гудронних залишків, завезених з Угорщини

Впродовж 2002 – 2003 років на територію Львівської області Державним підприємством МВС України «Спецсервіс» та ТзОВ «ОСМА-Ойл» з Угорщини було ввезено 19,898 тис. тонни нейтралізованих гудронних залишків та 3,044 тис. тонни котлових залишків ангідриду maleїнової кислоти, які згідно Базельської конвенції належать до небезпечних відходів.

Зазначені відходи імпортувались на територію області з метою утилізації на підставі повідомлень про транскордонні перевезення небезпечних відходів №№ UA 000024(i), UA 000026(i), UA 000066(i) та UA 000067(i) і ліцензій на право здійснення діяльності у сфері поводження з небезпечними відходами від 29.11.2011 ААН№238660 та від 17.07.2003 ААН№631451, виданих Мінекоресурсів України. Виробник відходів – MOL MAGYAR OLAJ-es GAZIPARI, Hungary, 1117 Budapest, Oktober huszonharmadika u.18.

Через незабезпечення ДП «Спецсервіс» та ТзОВ «ОСМА-Ойл» вимог природоохоронного законодавства запланована утилізація імпортованих відходів не проведена, у зв'язку з чим на території області на цей час зберігається 1174 тонни нейтралізованих гудронних залишків та 18,928 тис. тонни модифікатора типу «МГ», виготовленого з нейтралізованих гудронних залишків та котлових залишків ангідриду maleїнової кислоти, на наступних територіях:

- проммайданчик Роздільського ДГХП «Сірка» - 17,195 тис. тонни модифікатора (при незадовільному зберіганні модифікатора на даній площадці є пряма загроза попадання забруднених дощових стоків в оз. Глибоке, звідки з'єднувальним каналом можливе попадання в р. Дністер з усіма негативними наслідками, включаючи транскордонні забруднення);

- проммайданчик ВАТ «Прикарпатбуд» (м. Дрогобич) – 492,12 тонни модифікатора;

- проммайданчик Стрийського руберойдного заводу ВАТ «Львівпокізол» (с.Райлів Стрийського району) – 1,141 тис. тонни модифікатора;

- паливний склад Добротвірської ТЕС (Кам'янка – Бузький район) – 1,174 тис. тонни нейтралізованих гудронних залишків;

- складське приміщення ТзОВ «ОНІКС» (сmt. Дашава) –100,0 тонн модифікатора.

Умови зберігання цих речовин не відповідають нормам екологічної безпеки, наявний негативний вплив їх небезпечних складників на земельні та водні природні ресурси в місцях їх зберігання, що систематично фіксується Держекоінспекцією та СЕС. Окрім цього, зберігання цих відходів на території України є грубим порушення вимог Базельської конвенції і пункту 16 Положення про контроль за транскордонними перевезеннями небезпечних відходів та їх утилізацією/видаленням, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 липня 2000 р. N 1120, якими заборонено ввезення в Україну небезпечних відходів з метою їх зберігання чи захоронення.

У зв'язку із незаконним ввезенням цих небезпечних відходів слідчим управлінням Головного управління Міністерства внутрішніх справ України у Львівській області порушено дві кримінальні справи за фактами ввезення ДП «Спецсервіс» та ТзОВ «ОСМА-Ойл» на територію області з метою подальшого збуту небезпечних відходів. Разом з тим, розслідування справ не завершено, а гудрони та виготовлені з них модифікатори як речові докази незадовільно зберігаються в місцях їх розміщення.

На даний час на території Львівської області екологічно безпечні технології переробки зазначених відходів та модифікаторів не опрацьовані.

Варто зазначити, що 7.10.2014 р. під час засідання XXXI сесії Львівської обласної ради депутатами прийнято рішення звернутися до Кабінету Міністрів України щодо вирішення проблеми негативного впливу на навколишнє природне середовище Львівської області гудронних залишків, завезених з Угорщини (вивезення їх з Львівщини з подальшою утилізацією).

З метою вирішення багаторічної гудронної проблеми, що склалася на території Роздільського ДГХП «Сірка», департамент екології та природних ресурсів Львівської ОДА ініціював проведення виїзної наради у Новому Роздолі. На нараді було зазначено, що питання з гудронами не вирішувалося багато років, оскільки гудрони були речовими доказами у кримінальній справі по ДП «Спецсервіс». На даний час справу закрито. Також, за ініціативи Департаменту екології проведено додаткові аналізи ґрунту з кислими гудронами для визначення їх впливу на довкілля. Окрім цього, з метою вирішення гудронних проблем у зоні діяльності Роздільського ДГХП «Сірка»

Департамент екології ініціюватиме зустріч з ДП «Спецсервіс», яке завезло ці небезпечні відходи з Угорщини у 2001-2002 роках.

5. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОБ'ЄКТИ КРИЗОВОГО МОНІТОРИНГУ ДОВКІЛЛЯ

Впродовж II кварталу 2015 року у Львівській області на потенційно-небезпечних об'єктах і територіях мали місце наступні некласифіковані події техногенного характеру (спостереження за об'єктами кризового моніторингу довкілля проводить департамент з питань цивільного захисту Львівської ОДА).

Таблиця 6.

Техногенні аварії та небезпечні природні явища

23 травня	В межах населених пунктів Добрівляни та Ролів Дрогобицького району	В воді річки Трудниця відчувався неприємний запах органічного походження та виявлено мертву рибу.	За попередньою інформацією причиною наявності в воді органіки міг стати витік в річку відходів виробництва на свиномкомплексі у с.Новошичі цього району. Слідчим відділом Дрогобицького міського відділу Головного управління МВС України у Львівській області розпочато досудове розслідування у кримінальному провадженні по факту забруднення річки Трудниця.
27 травня	Сколівський район між населеними пунктами Верхнє Синьовидне та Дубина	Виявлено кримінальну врізку Ø 50 мм в магістральний нафтопровід філії «Магістральні нафтопроводи «Дружба» ПАТ «Укртранснафта», що призвело до витоку нафти до річки Опір та її попадання до річки Стрий.	Аварійною бригадою лінійно-виробничої диспетчерської станції «Сколе» філії «Магістральні нафтопроводи «Дружба» ПАТ «Укртранснафта» проведено роботи з ліквідації незаконної врізки та організовано очищення забрудненої території. Перекачка нафти по магістральному нафтопроводу була призупинена о 13:36 год., а з 17:16 год. відновлена в повному обсязі.

Дотримання правил пожежної безпеки у екосистемах Львівської області

Всього з початку 2015 року у природних екосистемах області сталася 821 пожежа, пов'язана із самовільним спалюванням рослинності та її залишків, на загальній площі понад 143,8 га, у тому числі 25 торф'яних пожеж на площі 3,9 га. На ліквідацію цих пожеж залучалися підрозділи Головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Львівській області, сили та засоби причетних установ та управлінь центрального і обласного

підпорядкування, спеціалізованих служб цивільного захисту області, районів та міст обласного значення.

Вжитими організаційними та інженерно-технічними заходами виникнення надзвичайних ситуацій в екосистемах області не допущено.

Робота по запобіганню пожежам в екосистемах продовжується.

Підготовлено

відділом моніторингу та інформаційно – організаційного забезпечення управління охорони природних ресурсів та моніторингу департаменту екології та природних ресурсів Львівської обласної державної адміністрації за інформацією наданою суб'єктами обласної системи моніторингу навколишнього природного середовища.
тел. (032) 238-73-99; e-mail: envir@mail.lviv.ua